

himmelen kan föreställas dragen genom zenith, vinkelrätt emot horisonten. Kallas äfv. Vertikal.

AZIMUTH-KOMPASS, ättsimutt-kämppass, m. 3. (astr.) En noggrant indelad kompass, försedd med en aflång metallmaskin med två uppståndare eller dioptrar, och begagnad att pejla

någon himmelskropp, för att sedan, medelst räkning, derigenom finna kompassens missvisning.

AZUR, åsur ell. asur, m. 3. 1) Himmelsblå färg. — 2) (fig.) *Azuren*, himlahvalfv. — *Ss. A-blå, -färg.* [Asur.]

B.

B. n. 4. 1) Andra bokstafven i alfabetet. Har alltid sitt egna ljud. — 2) (i musik) *a*) Tecken, som utvisar, att en ton bör sänkas en half ton. Kallas egentligen *b quadratum*, men förkortningsvis endast *b.* — *b*) Namnet på tonen *h*, då den blifvit sänkt en half ton. — *c*) Namnet på den sträng eller tangent, som ger tonen *b.* — *d*) *b cancellatum* ($\frac{b}{c}$) utvisar, att en ton bör höjas en half ton. — 3) Ljudet, som uppkommer, då bokstafven *b* uttalas eller noten *b* i sång eller musik återgifves. — Man säger äfv. *b-ton, b-ljud, b-sträng*, o. s. v.

BAAL, bal, nom. pr. m. sing. Afgud, som dyrkades af Syrier, Phœnicier, m. fl. (Fig.) *B-s prest*, en som predikar en falsk och förderflig gudalära. *B-s tjenare*, anhängare af en sådan lära. *Tjena B.*, vara en sådan lära tillgifven.

BABEL, nom. pr. n. sing. 1) Staden Babel, som omtalas i bibeln. — 2) (fig.) Oreda, förvirring.

BABIAN, --ån, m. 3. 1) (nat. hist.) Släkte af aporna, som utmärker sig genom sina grofva lemmar och sin fulhet. — 2) (i allm.) Apa af större slag. — 3) (fig.) Narraktig och vanskaplig människa. — 4) (sjöt.) Söndagseftermiddagsvakt.

BABORD, bábord, n. sing. indef. (sjöt.) Venstra sidan af ett fartyg, ifrån aktern. Den högra kallas Styrbord. — *Ss. B-ssida, -svant, -sgast*, m. fl. [Bagbord.]

BABORDSHALSÄR, m. 2. pl. (sjöt.) *Ligga för b.* säges om ett seglande fartyg, då vinden kommer in om babord.

BABORDSQVARTER, n. 3. (sjöt.) Den del af manskapet på ett örlogsfartyg, som är indelad till vakt på babordssidan.

BABORDSVAKT, c. 3. (sjöt.) Den del af manskapet på ett handelsfartyg, som är indelad till vakt på babordssidan.

BABYLONISK, a. 2. Babylon och dess folk tillhörig eller angående. (Fig.) *B. förbistring*, högsta grad af oreda, villervalla, förvirring.

BACCALAUREAT, -----åt, n. 3. o. 3. Vårdighet af:

BACCALAUREUS, ---úreuss, m. 3. (lat.) Fordom benämning på den, som hade tagit lägsta graden vid ett universitet, motsvarande det nuvarande: Kandidat.

BACCHANAL, backanál, m. 3. Suppille, dryckeslag af sjelfsväldigt och osedligt slag. [Back--.]

BACCHANALIER, backanálíer, pl. 3. 1) Fest till Bacchi ära, hos Greker och Romare. — 2) (fig.) Se *Bacchanal*. [Back--.]

BACCHANALISK, back---, a. 2. Som tillhör, har afseende på eller utmärker bacchanalier. [Back--.]

BACCHANT, backánnt, c. 3. 1) Bacchi prest ell. prestinna. — 2) (fig.) Qvinna, begifven på dryckenskap.

BACCHANTINNA, f. 1. Bacchi prestinna.

BACCHUS, bäckuss, nom. pr. m. sing. 1) (rom. o. grek. myt.) Vinets gud. *Ett Bacchi lag*, dryckeslag. *Bacchi saft*, vinet.

BACCHUSFEST, bäckussfässt, m. 3. Se *Bacchanalier*.

BACCHUSBRODER, bäckussbródr, m. 3. pl. — *bróder*. (Fig.) Drinkare.

BACK, m. 2. (sjöt.) 1) Den del af öfverdäcket, hvilken är emellan akterkanten af fockröstet och förstäfven. — 2) Ett slags tak öfver denna del af däcket, på större örlogsfartyg. — 3) Den ställning, ett segel har, då det af vinden pressas akterut emot masten. — 4) Träbunke, hvarur matrosor om bord äta.

BACK, adv. (sjöt.) Tillbaka. *Brassa b.*, se följ.

BACKA, v. a. 1. (sjöt.) Drifva seglen tillbaka mot masten.

BACKANAL, m. fl., se *Bacchanal*, m. fl.

BACKBÄR, n. 3. Ett slags bär af smultronsläget.

BACKE, m. 2. pl. *backar*. 1) Mindre, jordbetäckt höjd på jordytan. *Stenig, kal, skogbeväxt b. Uppe på b-n ligger der en liten stuga.* — *Syn.* Se *Höjd*. — 2) Sjelfva slutningen af en sådan höjd. *Brant b. Gå, rida, åka uppför, utför b-n. Midt i b-n. Fara b. upp och b. ned, färdas på en ganska backig väg.* (Fig.) *Vara öfver b-n*, hafva öfvervunnit de största svårigheterna af en sak. — 3) Mark i allmänhet. *Gå ut på b-n. Falla i b-n. Slå en i b-n. Regnet stod som spån i b-n*, det störtregnade. (Fig.) *Stå på bar b.*, vara utan uppehälle. *Sätta en på bar b.*, beröfva någon dess uppehälle.

BACKHARE, m. 2. pl. — *harar*. Hare af vanliga slaget. *Lepus timidus*. Ordet brukas föga, utom i figurlig bemärkelse, då dermed menas: en rädd stackare. *Rädd som en b. Han är en b. och springer vid första skott.* — *Syn.* Se *Poltron*.

BACKHUMLA, f. 1. Benämning på växtsläget Rölleka. *Achillæa Millefolium*.

BACKIG, a. 2. Full af backar. *B. mark, väg, trakt, B-t land.*

BACKIGHET, f. 3. Egenskapen att vara backig.

BACKKNALL, m. 2. Liten, men brant backe. — *Syn.* Se *Höjd*.

BACKLAG, n. 3. (sjöt.) Benämning på dem af besättningen, som under resan äta och sofva tillsammans. Jfr. *Back, m. 4.*

BACKLÄNDIG, a. 2. Full af backar. Brukas endast om mark.

BACKNING, f. 2. (sjöt.) Handlingen, då man backar seglen. Se *Backa*.

BACKSGÄST, m. 2. (sjöt.) Matros, som är indelad till tjenstgöring på backen.

BACKSIPPA, f. 1. Växt och blomma af Sippsläget. *Anemone Pulsatilla*.

BACKSKAMRAT, m. 3. (sjöt.) Benämning på de matrosor, som tillhöra ett och samma Backlag; se d. o.